WIADOMOŚCI PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

ORGAN ZWIĄZKU ZAWODOWEGO WIELKIEGO PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO PAŃSTWA POLSKIEGO

WYCHODZI 1-go i 15-go KAŻDEGO MIESIĄCA

ROK II | WARSZAWA, DNIA 15 WRZEŚNIA 1927 R. | NUMER 18

Redakcja i Administracja: Warszawa, Czackiego 14, telefon 410-14

PO KONFERENCJI

Dn. 13 września r. b. zakończona została VIII Międzynarodowa Konferencja Chemiczna, rozpoczęta 4 września w Warszawie. Zgodnie z podanym w poprzednim zeszycie „Wiadomości Przemysłu Chemicznego" programem — obrady warszawskie trwały 3 dni, poczem wszyscy uczestnicy Kongresu udali się na wycieczki, — celem zwiedzenia najważniejszych ośrodków polskiej wytwórczości.

Podczas Kongresu działały następujące komisje: komisja danych fizyko-chemicznych, komisja „Tables de Constantes", komisja paliw stałych, komisja paliw płynnych, komisja bromatologiczna, komisja higjeny przemysłowej, komisja reformy nomenklatury chemji nieorganicznej, komisja reformy nomenklatury chemji organicznej, komisja reformy nomenklatury chemji biologicznej, komisja produktów czystych do badań, komisja danych termochemicznych, komisja produktów ceramicznych, komisja własności naukowej i przemysłowej.

Z pośród wniosków przyjętych scharakteryzować trzeba niektóre z nich, posiadające bezpośrednie znaczenie dla przemysłu chemicznego.

Postanowiono więc opracować normalne metody analizy węgla, normalne własności węgla, odpowiada-

Otwarcie VIII Międzynarodowej Konferencji Chemicznej w obecności Pana Prezydenta Rzeczypospolitej.

Prezydjum VIII Międzynarodowej Konferencji Chemicznej.

jące oznaczonym przy pomocy nazwy jego gatunkom. Podobne wnioski zostały przyjęte przez komisję paliw stałych z tą tylko różnicą, że zdecydowano tu również znormalizować aparaty używane do analizy paliw stałych.

W komisji higjeny przemysłowej zastanawiano się nad unieszkodliwieniem dla zdrowia gazów siarkowodorowych, wydzielających się podczas takiej produkcji, jak fabrykacja czerni siarkowej, jedwabiu sztucznego i t. p. Zaproponowano wyznaczenie nagrody pieniężnej za najlepszą pracę, posiadającą znaczenie praktyczne dla rozwiązania powyższego zagadnienia. Zdecydowano również wnieść na porządek obrad następnego Kongresu sprawę ochrony robotników przeciwko gazom i parom, wydzielającym się przy fabrykacji półproduktów i barwników oraz podczas procesów farbowania lub drukowania tkanin.

Komisja produktów ceramicznych przeprowadziła dyskusję nad analizą chemiczną materjałów ceramicznych, oraz wniosła na porządek obrad sprawę ujednostajnienia terminologji w tej dziedzinie wytwórczości.

Komisja własności naukowej i przemysłowej postanowiła przedstawić Lidze Narodów raport i wnioski, dotyczące patentu międzynarodowego.

Inne wnioski, przyjęte w dość znacznej liczbie przez działające komisje oraz przedstawione na plenarnem posiedzeniu posiadają raczej charakter naukowy i dotyczą niektórych zmian nomenklatury chemicznej, spraw wzorców termochemicznych i t. d.

Obszerne sprawozdanie z prac Konferencji Warszawskiej wraz ze wszelkiemi materjałami i zgłoszonemi referatami wydane będzie, jak zwykle, przez Sekretarjat Generalny Unji Międzynarodowej Chemji Czystej i Stosowanej i rozesłane zostanie wszystkim uczestnikom Konferencji.

Jednak poza naukowem znaczeniem, jakie ma każdy międzynarodowy zjazd naukowy — posiada on również mniejszy lub większy ciężar gatunkowy w znaczeniu propagandy spraw kraju, gdzie zjazd się odbywa. Stwierdzić należy, że nietylko formalne i naukowe zdobycze VIII Konferencji Chemicznej były poważne. Znakomita organizacja i doskonałe przygotowanie zjazdu przez Polskę witane było przez uczestników Kongresu z rzetelnem zadowoleniem. Najważniejszym bodaj momentem organizacyjnym było to, że poza jednem drobnem odchyleniem, powstałem zresztą nie z winy organizatorów — program zjazdu wypełniony był bez zmian w najdrobniejszych nawet szczegółach. Świadczy to o dokładnem zawczasu przemyśleniu spraw kongresowych oraz należytem przygotowaniu aparatu zjazdowego. Istotnie — w Politechnice, która była siedzibą zjazdu, działały bez przerwy biura informacyjne, oddział Towarzystwa Wagonów Sypialnych, urząd pocztowy i telegraficzny, nadawczo-odbiorcza radjotelegraficzna stacja krótkofalowa, filja kasy teatralnej, kiosk z wydawnictwami zjazdowemi oraz wybitniejszemi dziełami o Polsce i t. d. Specjalne biuro prasowe informowało kilka razy dziennie prasę warszawską i prowincjonalną oraz agencje telegraficzne o przebiegu zjazdu i wybitniejszych jego momentach. To też

prasa stołeczna wiele miejsca poświęcała sprawom Kongresu, zaś drogą telegraficzną wysyłane były zagranicę wiadomości o warszawskiej Konferencji.

Nie zawiódł też najważniejszy element Konferencji — jej uczestnicy. Spis najwybitniejszych członków poszczególnych delegacyj podany był w poprzednim numerze naszego pisma. Tu tylko zaznaczamy, że wszyscy niemal spodziewani goście przybyli w komplecie, stwierdzając tem znaczenie, jakie przypisują warszawskiemu zjazdowi.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej, który żywo interesował się pracami Komitetu Organizacyjnego, wziął też udział w Kongresie, uczestnicząc w jego otwarciu. Ponadto — podejmował obiadem prezesów delegacyj, zaś dla wszystkich uczestników Kongresu wydał raut na Zamku Królewskim.

Jeśli więc chodzi o ostateczny bilans Konferencji, to wypada on z niewątpliwą korzyścią dla Polski. Zarówno strona formalna obrad, jak techniczne przygotowanie Zjazdu, jak wreszcie bezpośrednie wrażenia uczestników zagranicznvch zjazdu świadczą, że Konferecję warszawską zaliczyć trzeba do udanych, zaś z punktu widzenia propagandy za specjalnie doniosłą.

KRONIKA

Na skutek starań naszego Związku, Bank Gospodarstwa Krajowego przyznał olejarniom w Polsce kredyt towarowy do łącznej wysokości 500.000 zł. pod zastaw nasion oleistych. Zgłoszenia poszczególnych olejarni traktowane będą indywidualnie, zaś kredyt uruchomiony zostanie za pośrednictwem oddziałów względnie centrali Banku. Kredyt ten został przyznany na skutek przesłanek, wskazujących niski stopień zatrudnienia krajowych olejarni dla braku niezbędnych środków obrotowych na zakup siemienia lnianego i rzepakowego natychmiast po zbiorze.

Dn. 1 września r. b. odbył się Jubileusz Stulecia Cukrownictwa Polskiego, na którem Związek nasz reprezentowany był przez Prezesa Związku, p. Dr. Józefa Landaua.

Dn. 4 września r. b. otwarty został w Rzymie III Międzynarodowy Kongres Naukowej Organizacji Pracy. Ze strony polskiej wyjechała na Kongres liczna delegacja pod przewodnictwem p. Prezydenta Piotra Drzewieckiego.

Z inicjatywy Pani Prezydentowej Mościckiej został utworzony i istnieje pod Jej przewodnictwem Komitet Społeczny Pomocy Ofiarom Powodzi w Małopolsce Wschodniej. Komitet ten, łącznie ze Stołecznym Komitetem dla Powodzian, zwrócił się do naszego Związku z prośbą o współdziałanie przy zbieraniu ofiar wśród przemysłu chemicznego. Nie przesądzając tymczasem formy, w jakiej Związek zwróci się do wszystkich fabryk związkowych z prośbą o wnoszenie składek na cel rzeczony — sygnalizujemy tymczasem powyższą inicjatywę, podkreślając równocześnie konieczność stosowania i tutaj zasady „bis dat, qui cito dat".

Z okazji VIII Międzynarodowej Konferencji Chemicznej bawił przez dni kilka w Warszawie Sekretarz francuskiego Towarzystwa Chemji Przemysłowej, p. Jean Gérard, z którym przedstawiciele Związku odbyli konferencję w sprawie stuletniej rocznicy Marcelego Berthelot i udziału Polski w tej uroczystości.

W związku ze zbliżającym się początkiem IV kwartału kalendarzowego — pod koniec września r. b. odbędzie się plenarne posiedzenie Centralnej Komisji Przewozowej, na którem rozdzielone będą kontyngenty przywozowe na ostatnie trzy miesiące r. 1927. Z uwagi na konieczność możliwie ścisłego sprecyzowania wysokości przydziałów towarów reglamentowanych dla poszczególnych importerów — Związek Przemysłu Chemicznego zwraca się do przedsiębiorstw zrzeszonych, aby zechciały możliwie śpiesznie, najpóźniej do dn. 20 b. m., złożyć do Związku podania, zaopatrzone w odpowiednie opłaty stemplowe i manipulacyjne o przyznanie przydziału na IV kwartał. Podkreślamy, że uzyskanie zezwolenia na przywóz w terminie późniejszym jest bardzo trudne, a częstokroć niemożliwe z racji całkowitego wyczerpania kontyngentu.

NOWE ROZPORZĄDZENIA

W Dz. Ust. Nr. 76 z dn. 31 sierpnia 1927 pod poz. 671 ukazało się Rozporządzenie Min. Komunikacji z dn. 20 sierpnia 1927.

Na zasadzie tego Rozporządzenia obniżone zostały opłaty przewozowe dla koksu kierowanego do Państwowej Fabryki Związków Azotowych w Chorzowie oraz dla miału węglowego idącego do fabryki „Azot" w Jaworznie. Jednocześnie rozszerzona została taryfa ulgowa na fosforyty rachowskie.

W Dz. Ust. Nr. 78 pod poz. 676 ukazało się Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22-go sierpnia 1927 o zapobieganiu chorobom zawodowym i ich zwalczaniu.

Za chorobę zawodową uważa się chorobę ostrą lub przewlekłą, powstającą wskutek wykonywania pewnego zawodu, z istoty danej pracy lub z powodu warunków, wśród których się ona odbywa.

Wykonanie Rozporządzenia powierza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z zainteresowanymi Ministrami; Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

W Dz. Ust. 78 z dn. 8 września r. b. pod 682 ukazało się Rozporządzenie z dn. 11 sierpnia 1927 w sprawie obniżenia ceł wywozowych przy wywozie z Gdańska.

Rozporządzenie to ustanawia kontyngenty wywozowe z Gdańska przy cle zniżonem na okres czasu od 1 kwietnia 1927 do 31 marca 1928 i nie różni się w niczem od podobnego Rozporządzenia, które obowiązywało do dn. 31 marca r. b.

W Dz. Ust. Nr. 78 z dn. 8 września r. b. ukazało się Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 16 sierpnia 1927 o przemiale żyta.

Rozporządzenie to zakazuje przemiału żyta na mąkę poniżej 65% wymiału.

NOTOWANIA CEN WAŻNIEJSZYCH WYTWORÓW PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

Aceton	420 zł.
Alkohol metylowy techniczny	250 „
„ „ czysty 99%	— „
Amonjak skroplony za 1 kg NH_3	1,80 „
Azotniak mielony za 1 kg % N_2 *	1,75 „
„ granulowany za 1 kg % N_2*	1,95 „
Azotan amonowy *	103.60 „
Benzol handlowy 90%	105 „
„ czysty	120 „
Chlorek cynku (ług 50%)	50 „
Chlorek wapna bielący	40 „
Chlorek wapnia ($CaCl_2$)	20—22 „
Chloroform czysty	700 „
„ „pro narcosi"	1.700 „
Fenol czysty	325 „
Formalina 30%	220 „
Gliceryna farmaceutyczna	465 „
„ techniczna	375 „
Karbid	58—62 „
Karbolineum	42.50 „
Klej kostny	240 zł.
Klej skórny	310 „
Krezole	125 „
Kwas azotowy 30° Bé. w przel. na 100% HNO_3	110 „
„ mrówkowy 85%	w złocie 150 „
„ siarkowy 66° Bé	w złocie 6,98 „
„ solny bez arsenu	12 „
„ octowy techn. 30%	100 „
Mączka kostna odklejona 30% P_2O_5	20 „
Naftalin surowy prasowany	34,50 „
„ czysty w łuskach	65 „
Octan sodu	125 „
„ ołowiu	250 „
Oleina zwierzęca	310 „
Oleum 20%	w złocie 10,55 „
Pirydyna czysta za 1 kg.	12 „
Smoła preparowana	31 „
Siarczan amonu	43 „
Siarczek sodu 60/62 %*	w złocie 55 „
Soda amonjakalna	28 „
„ kaustyczna	66 „
Sól glauberska kalcynowana niemielona	18 „
Stearyna	250 „
Superfosfat 16%	13,28—13,92 „
Toluol czysty	120 „

Ceny powyższe rozumieją się za 100 kg. loco fabryka bez opakowania; ceny za produkty oznaczone gwiazdką rozumieją się wraz z opakowaniem.

PRODUKTY WYTWÓRCZOŚCI KRAJOWEJ

Prenumerata kwartalna w kraju **zł. 3.50**, zagranicą **zł. 5.00.** Cena zeszytu pojedynczego **zł. 0.60.**
Członkowie Związku Przemysłu Chemicznego otrzymują „Wiadomości Przemysłu Chemicznego" bezpłatnie.

Ceny ogłoszeń: Cała strona zł. 150. Pół strony zł. 80. Ćwierć strony zł. 45. Jedna ósma strony zł. 30. Wiersz jednoszpaltowy zł. 5 Ogłoszenia drobne „Produkty wytwórczości krajowej", tekst trzywierszowy kwartalnie zł. 30; wiersz dodatkowy zł. 5. Członkowie Związku otrzymują od cen powyższych rabat.

Wydawca: w imieniu Związku Zawodowego Wielkiego Przemysłu Chemicznego — Dyrektor Związku, inż. EDMUND TREPKA

Redaktor: inż. TADEUSZ ZAMOYSKI. Drukarnia „Rola" J. Buriana, Mazowiecka 11.